2024/1713

14.6.2024.

PADOMES LĒMUMS (KĀDP) 2024/1713

(2024. gada 13. jūnijs)

par palīdzības pasākumu saskaņā ar Eiropas Miera mehānismu nolūkā atbalstīt Moldovas Republikas bruņotos spēkus ar nāvējoša spēka pielietošanai paredzētu militāro ekipējumu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienību un jo īpaši tā 28. panta 1. punktu un 41. panta 2. punktu,

ņemot vērā Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos priekšlikumu,

tā kā:

(1) Padomes Lēmums (KĀDP) 2021/509 ([1]) izveido Eiropas Miera mehānismu (EMM), ar kuru dalībvalstis finansē Savienības darbības kopējās ārpolitikas un drošības politikas ietvaros, lai, ievērojot Līguma 21. panta 2. punkta c) apakšpunktu, saglabātu mieru, novērstu konfliktus un stiprinātu starptautisko drošību. Jo īpaši, ievērojot Lēmuma (KĀDP) 2021/509 1. panta 2. punktu, EMM ir jāizmanto, lai finansētu palīdzības pasākumus, piemēram, darbības nolūkā stiprināt tādas trešo valstu un reģionālo un starptautisko organizāciju spējas, kas saistītas ar militāriem un aizsardzības jautājumiem.

(2) 2016. gada Globālā Eiropas Savienības ārpolitikas un drošības politikas stratēģija nosaka mērķus stiprināt drošību un aizsardzību, dot ieguldījumu to valstu un sabiedrību noturībā, kuras atrodas Savienības austrumu kaimiņreģionos, izstrādāt integrētu pieeju konfliktiem un krīzēm, veicināt un atbalstīt sadarbībā balstītas reģionālās sistēmas un stiprināt globālu pārvaldību, kas balstās uz starptautiskajām tiesībām, tostarp, starptautiskajām cilvēktiesībām un starptautiskajām humanitārajām tiesībām.

(3) 2022. gada 21. martā Savienība apstiprināja Stratēģisko kompasu ar mērķi kļūt par spēcīgāku un spējīgāku drošības garantu, tostarp, plašāk izmantojot EMM, lai atbalstītu partneru aizsardzības spējas.

(4) Savienība ir apņēmusies veidot ciešas attiecības ar Moldovas Republiku, pamatojoties uz Asociācijas nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Moldovas Republiku, no otras puses ([2]) ("Asociācijas nolīgums"), tostarp padziļinātu un visaptverošu brīvās tirdzniecības zonu, lai atbalstītu spēcīgu, neatkarīgu un pārtikušu Moldovas Republiku, un veicināt politisku asociāciju un ekonomisku integrāciju, vienlaikus stingri atbalstot Moldovas Republikas suverenitāti un teritoriālo integritāti tās starptautiski atzītajās robežās. Ievērojot Asociācijas nolīguma 5. pantu, Savienībai un Moldovas Republikai ir jāpastiprina dialogs un sadarbība un jāveicina pakāpeniska konverģence ārpolitikas un drošības politikas jomā, tostarp kopējās drošības un aizsardzības politikas (KDAP) jomā, un jo īpaši jāpievēršas konfliktu novēršanas, miermīlīgas konfliktu risināšanas un krīžu pārvarēšanas, reģionālās stabilitātes, atbruņošanās, ieroču neizplatīšanas, ieroču kontroles un ieroču eksporta kontroles jautājumiem.

(5) Savienība atzīst Moldovas Republikas svarīgo ieguldījumu Savienības KDAP.

(6) Šā lēmuma pamatā ir Padomes Lēmumi (KĀDP) 2021/2136 ([3]), (KĀDP) 2022/1093 ([4]), (KĀDP) 2023/921 ([5]) un (KĀDP) 2024/1049 ([6]) attiecībā uz Savienības pastāvīgo apņemšanos atbalstīt Moldovas Republikas bruņoto spēku spēju stiprināšanu prioritārajās vajadzību jomās.

([1]) Padomes Lēmums (KĀDP) 2021/509 (2021. gada 22. marts), ar ko izveido Eiropas Miera mehānismu un atceļ Lēmumu (KĀDP) 2015/528 (OV L 102, 24.3.2021., 14. lpp.).
([2]) OV L 260, 30.8.2014., 4. lpp.
([3]) Padomes Lēmums (KĀDP) 2021/2136 (2021. gada 2. decembris) par palīdzības pasākumu saskaņā ar Eiropas Miera mehānismu nolūkā atbalstīt Moldovas Republikas bruņotos spēkus (OV L 432, 3.12.2021., 63. lpp.).
([4]) Padomes Lēmums (KĀDP) 2022/1093 (2022. gada 30. jūnijs) par palīdzības pasākumu saskaņā ar Eiropas Miera mehānismu nolūkā atbalstīt Moldovas Republikas bruņotos spēkus (OV L 176, 1.7.2022., 22. lpp.).
([5]) Padomes Lēmums (KĀDP) 2023/921 (2023. gada 4. maijs) par palīdzības pasākumu saskaņā ar Eiropas Miera mehānismu nolūkā atbalstīt Moldovas Republikas bruņotos spēkus (OV L 119, 5.5.2023., 173. lpp.).
([6]) Padomes Lēmums (KĀDP) 2024/1049 (2024. gada 4. aprīlis) par palīdzības pasākumu saskaņā ar Eiropas Miera mehānismu nolūkā atbalstīt Moldovas Republikas bruņotos spēkus (OV L, 2024/1049, 5.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/1049/oj).

(7) Savienības Augstais pārstāvis ārlietās un drošības politikas jautājumos 2024. gada 5. februārī saņēma Moldovas Republikas lūgumu Savienībai palīdzēt Moldovas Republikas bruņotajiem spēkiem iepirkt svarīgu aprīkojumu, lai stiprinātu tās mobilitātes, elektroniskās karadarbības un loģistikas vienību spējas.

(8) Palīdzības pasākumi ir jāīsteno, ņemot vērā Lēmumā (KĀDP) 2021/509 noteiktos principus un prasības, jo īpaši atbilstību Padomes Kopējai nostājai 2008/944/KĀDP ([7]), un saskaņā ar noteikumiem par EMM ietvaros finansēto ieņēmumu un izdevumu izpildi.

(9) Padome atkārtoti apstiprina apņēmību aizsargāt, veicināt un īstenot cilvēktiesības, pamatbrīvības un demokrātijas principus un stiprināt tiesiskumu un labu pārvaldību atbilstīgi Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtiem, Vispārējai cilvēktiesību deklarācijai un starptautiskajām tiesībām, jo īpaši starptautiskajām cilvēktiesībām un starptautiskajām humanitārajām tiesībām,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Izveide, mērķi, darbības joma un ilgums

1. Ar šo tiek izveidots palīdzības pasākums par labu Moldovas Republikai ("saņēmējs"), kas finansējams no Eiropas Miera mehānisma (EMM) ("palīdzības pasākums").

2. Palīdzības pasākuma mērķi ir šādi:

a) palīdzēt stiprināt Moldovas Republikas bruņoto spēku spējas, lai atbilstoši Savienības vispārējai politikai attiecībā uz Moldovas Republiku uzlabotu valsts drošību, stabilitāti un noturību aizsardzības nozarē;

b) pamatojoties uz iepriekšējo EMM atbalstu, palīdzības pasākuma mērķis ir ļaut Moldovas Republikas bruņotajiem spēkiem uzlabot savas darbības efektivitāti, ātrāk panākt atbilstību Savienības standartiem un sadarbspējas ieviešanu un tādējādi labāk aizsargāt civiliedzīvotājus krīzes un ārkārtas situācijās;

c) stiprināt Moldovas Republikas spējas attiecībā uz tās piedalīšanos Savienības militārajās kopējās ārpolitikas un drošības politikas misijās un operācijās.

3. Lai sasniegtu 2. punktā noteiktos mērķus, ar palīdzības pasākumu finansē tuva darbības rādiusa pretgaisa aizsardzības ekipējumu, kas paredzēts nāvējoša spēka pielietošanai.

Ar palīdzības pasākumu arī finansē saistītas piegādes un pakalpojumus, tostarp tehnisko apmācību, ja tādi nepieciešami.

4. Palīdzības pasākuma ilgums ir 42 mēneši no šā lēmuma pieņemšanas dienas.

2. pants

Finanšu nosacījumi

1. Finanšu atsauces summa, kas paredzēta ar palīdzības pasākumu saistīto izdevumu segšanai, ir 9 000 000 EUR.

2. Visus izdevumus pārvalda saskaņā ar Lēmumu (KĀDP) 2021/509 un saskaņā ar noteikumiem par EMM ietvaros finansēto ieņēmumu un izdevumu izpildi.

3. pants

Vienošanās ar saņēmēju

1. Savienības Augstais pārstāvis ārlietās un drošības politikas jautājumos ("Augstais pārstāvis") panāk nepieciešamās vienošanās ar saņēmēju, lai nodrošinātu, ka tas pilda ar šo lēmumu noteiktās prasības un nosacījumus, – tas ir nosacījums atbalsta sniegšanai saskaņā ar palīdzības pasākumu.

([7]) Padomes Kopējā nostāja 2008/944/KĀDP (2008. gada 8. decembris), ar ko izveido kopīgus noteikumus, kas reglamentē militāru tehnoloģiju un ekipējuma eksporta kontroli (OV L 335, 13.12.2008., 99. lpp.).

2. Šā panta 1. punktā minētajās vienošanās iekļauj noteikumus, kas saņēmējam uzliek pienākumu nodrošināt, ka:

a) Moldovas Republikas bruņoto spēku vienības, kas saņem atbalstu saskaņā ar palīdzības pasākumu, ievēro attiecīgās starptautiskās tiesības, jo īpaši starptautiskās cilvēktiesības un starptautiskās humanitārās tiesības;

b) visi saskaņā ar palīdzības pasākumu sniegtie aktīvi tiek pienācīgi un efektīvi izmantoti nolūkos, kādiem tie tika piešķirti;

c) visi saskaņā ar palīdzības pasākumu sniegtie aktīvi tiek pienācīgi uzturēti, lai nodrošinātu to lietojamību un funkcionālu pieejamību visā to dzīves ciklā;

d) visi saskaņā ar palīdzības pasākumu sniegtie aktīvi to dzīves cikla beigās netiek nozaudēti vai, nesaņemot saskaņā ar Lēmumu (KĀDP) 2021/509 izveidotās Mehānisma komitejas piekrišanu, nodoti tādām personām vai vienībām, ko neparedz minētās vienošanās.

3. Šā panta 1. punktā minētās vienošanās ietver noteikumus par saskaņā ar palīdzības pasākumu sniegtā atbalsta apturēšanu un izbeigšanu gadījumā, ja tiek konstatēts, ka saņēmējs nepilda 2. punktā noteiktos pienākumus.

4. pants

Īstenošana

1. Augstais pārstāvis ir atbildīgs par šā lēmuma īstenošanas nodrošināšanu saskaņā ar Lēmumu (KĀDP) 2021/509 un saskaņā ar noteikumiem par to ieņēmumu un izdevumu izpildi, kurus finansē no EMM, un atbilstoši integrētajai metodiskajai sistēmai nepieciešamo pasākumu un kontroļu novērtēšanai un identificēšanai attiecībā uz palīdzības pasākumiem saskaņā ar EMM.

2. Šā lēmuma 1. panta 3. punktā minētās darbības īsteno Igaunijas Aizsardzības investīciju centrs.

5. pants

Pārraudzība, kontrole un izvērtēšana

1. Augstais pārstāvis pārrauga to, kā saņēmējs ievēro 3. pantā noteiktos pienākumus. Minēto pārraudzību izmanto, lai nodrošinātu izpratni par pienākumu, kas noteikti 3. pantā, nepildīšanas kontekstu un riskiem un palīdzētu novērst šādu nepildīšanu, tostarp ar palīdzības pasākumu atbalstīto Moldovas Republikas bruņoto spēku vienību izdarītus starptautisko cilvēktiesību un starptautisko humanitāro tiesību pārkāpumus.

2. Aprīkojuma un piegāžu kontroli pēc to nosūtīšanas organizē šādi:

a) piegādes verifikācija – īpašumtiesību nodošanas brīdī galalietotāja spēkiem ir jāparaksta EMM piegādes sertifikāti;

b) inventarizācijas ziņojumi – saņēmējam reizi gadā ir jāziņo par piešķirto priekšmetu krājumu stāvokli līdz brīdim, kad Politikas un drošības komiteja (PDK) šādu ziņošanu vairs neuzskata par nepieciešamu;

c) apmeklējumi uz vietas – saņēmējam pēc pieprasījuma ir jānodrošina Augstajam pārstāvim un EMM revidentiem piekļuve pārbaužu uz vietas un EMM revīziju veikšanai.

3. Pēc palīdzības pasākuma pabeigšanas Augstais pārstāvis veic tā galīgo izvērtēšanu, lai novērtētu, vai palīdzības pasākums ir sniedzis ieguldījumu 1. panta 2. punktā noteikto mērķu sasniegšanā.

6. pants

Ziņošana

Īstenošanas laikposmā Augstais pārstāvis saskaņā ar Lēmuma (KĀDP) 2021/509 63. pantu sniedz PDK pusgada ziņojumus par palīdzības pasākuma īstenošanu. Palīdzības pasākumu administrators regulāri informē ar Lēmumu (KĀDP) 2021/509 izveidoto Mehānisma komiteju par ieņēmumu un izdevumu īstenošanu saskaņā ar minētā lēmuma 38. pantu, tostarp, sniedzot informāciju par iesaistītajiem piegādātājiem un apakšuzņēmējiem.

7. pants

Apturēšana un izbeigšana

1. PDK saskaņā ar Lēmuma (KĀDP) 2021/509 64. pantu var nolemt pilnībā vai daļēji apturēt palīdzības pasākuma īstenošanu.

2. PDK var ieteikt Padomei izbeigt palīdzības pasākumu.

8. pants

Stāšanās spēkā

Šis lēmums stājas spēkā tā pieņemšanas dienā.

Luksemburgā, 2024. gada 13. jūnijā

Padomes vārdā –

priekšsēdētāja

N. DE MOOR